

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
OPĆINA CENTAR SARAJEVO
OPĆINSKI NAČELNIK

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA 2018. - 2020. GODINU

Sarajevo, maj/svibanj 2017. godine

Uvod

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16) pripremljen je Dokument okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2018.-2020. godina (DOB) koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i predstavlja preliminarni nacrt budžeta Općine Centar Sarajevo za 2018. godinu sa početnim projekcijama budžeta za 2019. i 2020. godinu.

Cilj DOB-a je da postavi strateški okvir i gornje granice resursa unutar kojih bi trebalo pripremiti godišnji budžet te da identificira ključne budžetske opcije koje direktno utiču na mobilizaciju javnih resursa i njihovu raspodjelu u srednjoročnom ciklusu, a u funkciji osiguranja bolje povezanosti prioritarnih politika na koje se raspoređuju budžetska sredstva u okviru strateškog planiranja.

Zakonom o budžetima u Federaciji BiH uspostavljeno je srednjoročno planiranje kao kontinuiran proces koji počinje donošenjem smjernica ekonomske i fiskalne politike Vlade Federacije BiH u skladu sa kojim se projicira ekonomski i fiskalni položaj općine u trogodišnjem periodu, a završava odobrenim konačnim budžetom i procjenama za buduće dvije godine.

Također, Zakonom o budžetima u FBiH propisan je budžetski kalendar kojim su utvrđeni krajnji rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja i kojim je predviđeno da DOB, kao jedinstven dokument, vlada odnosno načelnik razmatra i usvaja do 30. juna tekuće godine.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period viših nivoa vlasti, kao osnova za pripremu DOB-a koje trebaju biti usvojene i javno dostupne do 31. maja tekuće godine, treba da sadrže strateške ciljeve, pokazatelje ekonomske i fiskalne politike, osnovne makroekonomske pokazatelje, pretpostavke društvenog i privrednog razvoja, procjene prihoda budžeta te promjene javnog duga i strategiju upravljanja javnim dugom.

Imajući u vidu navedeno, srednjoročne makroekonomske prognoze u Dokumentu okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2018.-2020. godine baziraju se na trenutno dostupnim elektronskim verzijama slijedećih dokumenata viših nivoa vlasti:

- Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini 2017.-2019. godine (Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine, juni 2016. godine);
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2018.-2020. godine (Federalno ministarstvo finansija, maj 2017. godine);
- Dokument okvirnog budžeta/proračuna 2017.-2019. godine (Federalno ministarstvo finansija/finansija, maj 2016. godine);
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Kantona Sarajevo za period 2018.-2020. godine (Vlada Kantona Sarajevo, maj 2017. godine);
- Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2017.-2019.- izvod iz DOB (Sarajevo, juni 2016. godine);
- projekcija prihoda od indirektnih poreza u periodu 2017.-2020. godine objavljena od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje (bilten OMA, broj 142/143 za maj/juni 2017. godine);

- projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza za kantone i općine za period 2017.-2020. (Federalno ministarstvo finansija, maj 2017. godine)

Zbog identičnih rokova za donošenje DOB-ova svih nivoa vlasti, jedini dostupni podaci iz dokumenata okvirnih budžeta viših nivoa vlasti su objavljeni dokumenti iz 2016. godine za 2017.-2019. godinu.

Za pripremu ovog dokumenta korištene su i specifičnosti lokalnog razvoja, ocjena stanja i vizija razvoja općine Centar Sarajevo koji su definisani u usvojenoj Strategiji razvoja općine Centar Sarajevo za period 2016.-2022. godine, koja treba da bude osnov za planiranje godišnjih i okvirnih budžetskih dokumenata, uvažavajući zahtjeve sistema finansijskog upravljanja i kontrole te strateškog planiranja koji trebaju osigurati ostvarenje definisanih ciljeva i prioriteta općine u budućem periodu.

Pri tome se mora poštovati osnovni zahtjev da se programski dio DOB-a prilagodi i šifarski poveže sa Akcionim planom Strategije s ciljem osiguranja vidljivosti i praćenja projekata u budućim budžetskim dokumentima, tako da se programski dio ovog DOB-a bazira na strateškim opredjeljenjima, programima i mjerama utvrđenim u Strategiji razvoja, dok su iznosi predviđenih sredstava uslovljeni projekcijama prihoda prema kojima će se uskladiti i novi, dopunjeni Akcioni plan (za period do 2020. godine) u okviru Strategije razvoja, uvažavajući pri tome i nove projekte i aktivnosti koje je Općina definirala u Budžetu 2017. godine.

Također, potrebno je imati u vidu da DOB kao okvirni dokument za donošenje Budžeta predstavlja osnovu za planiranje jednogodišnjeg budžeta i nije limitirajući faktor planiranja prihoda i izdataka prilikom donošenja dokumenata Budžeta, ali treba predstavljati početnu gornju granicu i realan okvir rashoda za trogodišnji period prilikom pripreme budžetskih zahtjeva za narednu budžetsku godinu, iako je skoro nemoguće postići identične vrijednosti projiciranih DOB-om i nacrtom, odnosno prijedlogom budžeta.

Rizici za ostvarenje navedenih projekcija odnose se na najavljene izmjene propisa viših nivoa vlasti koji mogu značajno uticati i na prihodovnu i rashodovnu stranu budućih budžetskih dokumenata (propisi o porezu na dohodak, posebnoj naknadi za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, novi Zakon o pripadnosti javnih prihoda na federalnom i najavljeno konačno donošenje ovog propisa na kantonalnom nivou, kantonalni propisi o lokalnoj samoupravi i nadležnosti jedinica lokalne samouprave).

S obzirom na to da se uticaj navedenih izmjena propisa ne može procijeniti u ovom momentu na općinske budžete, projekcije u DOB-u za period 2018.-2020. godine se baziraju na trenutno važećim propisima te usvojenom Registru budžetskih korisnika za 2018. godinu prema kojem je Općina Centar Sarajevo jedinstveni budžetski korisnik.

Srednjoročna makroekonomska prognoza i fiskalna strategija Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Kantona Sarajevo

Analiza kretanja ekonomskih trendova Bosne i Hercegovine koju je objavila Direkcija za ekonomsko planiranje u dokumentu Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini 2017.-2019. godine, uzimajući u obzir međunarodne faktore, rezultirala je slijedećim općim makroekonomskim projekcijama na nivou Bosne i Hercegovine do 2019. godine:

- Realni sektor: jačanje rasta investicija, stabilizacija rasta finalne potrošnje, skroman realan rast javne potrošnje, jačanje ekonomskog rasta na stopu od 3,8% u 2018. godini;
- Industrijska proizvodnja: povećanje iskorištenosti industrijskih kapaciteta i povećanje obima proizvodnje uz pozitivan trend rasta proizvodnje energetskog sektora kao jednog od nosilaca industrijske proizvodnje što bi trebalo rezultirati projekcijama rasta bh industrijske proizvodnje od više od 5% za svaku godinu;
- Tržište rada: postupno smanjenje stope nezaposlenosti i rast prosječne neto plaće u BiH kao rezultat poboljšanja poslovnog ambijenta i kreiranja novih radnih mjesta, posebno u privatnom sektoru (povećanje zaposlenosti za 1,9%-2,1% te povećanje neto plaća od 2,1% -2,3%);
- Cijene: očekivani umjereni rast općeg nivoa cijena (1,3%-1,4%) zbog postupnog rasta cijena sirove nafte i hrane, povećanje trošarina na cigarete i duhan te stabilan nivo cijena komunalija;
- Monetarni sektor: rast depozita i novčane mase kao rezultat ekonomskog rasta i povoljnih kretanja na tržištu rada uz usporavanje rasta deviznih rezervi zbog rasta izvoza i uvoza te novih zaduženja u inostranstvu;
- Procjena rasta bankarskih kredita i depozita: očekuje se da bankarski sektor nastavi biti generator depozitnog rasta uz pozitivan uticaj i drugih sektora (nefinansijska preduzeća, opće vlade);
- Platni bilans: nastavak trenda finansiranja deficita tekućeg računa, najvećim dijelom prilivima sredstava iz inostranstva (direktna strana ulaganja, socijalne beneficije, doznake građana);
- Vanjska trgovina: osnaženje bh izvoza kao rezultat reformskih procesa, unapređenja poslovnog okruženja, standardizacije, diversifikacije izvoznih tržišta uz nastavak pozitivnog doprinosa energetskog sektora u strukturi bh izvoza;
- Strana direktna ulaganja: očekuje se udio direktnih stranih ulaganja od 2,9% do 3% BDP, kao rezultat realizacije projekata iz oblasti elektroenergetike, turizma, izgradnje cesta.

Osnovni rizici za navedene projekcije su interni i eskterni faktori koji se mogu odnositi na kretanja svjetskih cijena (prvenstveno cijena nafte i hrane), nizak stepen provedbe reformskih zakona, nezadovoljavajuće poslovno okruženje, pad potražnje za novih kreditima, povećanje kamatnih stopa na kredite, odliv domaćih depozita, funkcionisanje ekonomija glavnih trgovinskih partnera, naglo povećanje izvoznih i uvoznih cijena glavnih kategorija uvoza i izvoza, uvođenje sankcija EU zbog neusvajanja energetske strategije BiH, plaćanje dodatnih kazni zbog razvoja elektroenergetskih kapaciteta na bazi sagorjevanja uglja, elementarne nepogode i sl.

Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za period 2018.-2020. godine Federalnog ministarstva finansija koje su objavljene u maju 2017. godine, definirani su ciljevi rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u narednom periodu (makroekonomska stabilnost, konkurentnost, održivi razvoj, zapošljavanje, socijalna uključenost i EU integracije), a u skladu sa Reformskom agendom i Programom ekonomskih reformi, strukturne reforme je neophodno provesti u slijedećim oblastima: javne finansije, oporezivanje i fiskalna održivost, poslovna klima i konkurentnosti, tržište rada, reforma socijalne zaštite i penzija, vladavina prava i dobro upravljanje te reforma javne uprave.

Navedenim Smjernicama prikazane su i osnovne projekcije makroekonomskih pokazatelja za Bosnu i Hercegovinu i Federaciju BiH¹:

Makroekonomski pokazatelji i projekcije za BiH (2017. – 2020.)

Naziv	2017	2018	2019	2020
Bruto domaći proizvod (realni) %	3,3	3,6	3,8	4,1
Indeks industrijske proizvodnje %	4,8	5,3	5,7	5,4
Izvoz roba (nominalni) %	7,1	7,9	8,3	7,9
Uvoz roba (nominalni) %	6,4	6,8	7,3	6,4
Stope nezaposlenosti %	40,4	39,0	37,7	36,4
Stope rasta broja zaposlenih lica %	2,2	2,3	2,2	2,3
Nominalne stope rasta prosječne neto plate %	1,9	2,2	2,4	2,4
Indeks potrošačkih cijena %	0,9	1,2	1,5	1,4

Izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje BiH

Makroekonomski pokazatelji Federacije BiH za period 2015.-2020. godina:

Indikator	Procjene ostvarenja		Projekcije			
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Nominalni BDP u mil. KM	18.677	19.274	20.160	21.087	22.183	23.521
Nominalni rast u %	4,8	3,2	4,6	5,2	5,2	6,0
Realni BDP u mil. KM (prethodna g. = 100)	18.528	18.254	19.920	21.816	21.919	23.173
Realni rast u %	3,1	2,1	3,4	3,8	4,0	4,5

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja i FMF

Pored navedenog, Smjernicama su definisane i osnovne karakteristike fiskalne politike u srednjoročnom periodu koje se baziraju na provedbi politika i preuzetih obaveza iz Pisma namjere, potpisanog od strane Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim monetarnim fondom te provođenje reformi i svih zadataka ka pridruživanju Evropskoj uniji:

¹ Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH (Federalno ministarstvo finansija, maj 2017. godine), str. 7, 10;

- u oblasti porezne politike i javnih prihoda prioriteta su stvaranje ambijenta pogodnog privrednom rastu, poboljšanje naplate javnih prihoda kao izvora za razvojne, socijalne i potrebe i obaveze, modernizacija porezne strukture putem proširenja porezne osnovice oporezivanjem svih izvora dohotka, usvajanje Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima, koji su upućeni u parlamentarnu proceduru početkom marta 2017. godine s ciljem smanjenja opterećenja na primanja iz radnog odnosa, a u svrhu smanjenja cijene rada na tržištu, kao faktora pokretača povećanja zaposlenosti u Federaciji BiH.
- projekt pojednostavljenja plaćanja javnih prihoda u Federaciji BiH (USAID Projekat reforme fiskalnog sektora – FAR, 2014-2019) koji treba osigurati povećanje dobrovoljnog izmirenja obaveza i olakšanje privrednim subjektima da redovno izmiruju obaveze, a potpunom implementacijom sveobuhvatnog interaktivnog Registra neporeznih prihoda u Federaciji BiH (pregleda prema vrsti naknada i taksu koje se naplaćuju) uspostaviti će se kontrola i nadzor nad uvođenjem novih neporeznih prihoda, od strane svih nivoa vlasti, te će se na osnovu istog izvršiti analiza neporeznih prihoda u Federaciji BiH s ciljem smanjenja postojećih opterećenja za porezne obveznike, čime bi se stimulisalo povećanje stope zaposlenosti i rast novih privrednih ulaganja.
- projekt „one-stop-shop“ registracije privrednih društava, koji je obuhvatio i dio koji se odnosi na poreznu registraciju odnosno dodjeljivanje identifikacionih brojeva s ciljem rasterećenja privrede i olakšanja vršenja djelatnosti,
- izmjene Zakona o igrama na sreću kojim se iz Zakona o porezu na dohodak preuzima oporezivanje dobitaka od igara na sreću,
- uvođenje novog sistema izvještavanja o prikupljenim i raspoređenim javnim prihodima u Federaciji BiH, baziranog na direktnom preuzimanju podataka od strane Porezne uprave Federacije BiH s ciljem poboljšanja izvještavanja između FBIH i nižih nivoa vlasti i stvaranja kvalitetnije baze podataka za planiranje budžetskih prihoda, a time i okvira za budžetsku potrošnju i donošenje strateških odluka.

Također, očekuju se i pozitivni efekti implementacije projekta mehanizma razmjene podataka o poreznim obveznicima između četiri porezne uprave (UINO, PUFBiH, PURS i PUBD) koji je uspostavljen uz pomoć MMF-a, a koji omogućava da svaka porezna uprava ima elektronski pristup informacijama koje se odnose na porezne obveznike, a koji se nalaze u drugim upravama s ciljem suzbijanja sive ekonomije i porezne evazije.

Ponovo su istaknute i najave novih zakonskih rješenja u oblasti pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federaciji (poboljšanje postojećeg vertikalnog i horizontalnog sistema raspodjele prihoda od indirektnih poreza), uređenje poreznih postupaka i procedura koji regulišu direktne poreze, jačanje kapaciteta poreznih uprava, inspekcijских organa te pripremi strategije upravljanja javnim dugom.

Realizacija svih navedenih prioriteta zavisiće prije svega od političke stabilnosti i institucionalne spremnosti nosioca aktivnosti.

U Smjernicama je dat i pregled pojedinačnog plana prihoda po nivoima vlasti i ostalim korisnicima te revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza čije će izvršenje za budžete korisnika u Federaciji BiH direktno ovisiti i o visini otplate vanjskog duga, s obzirom da se ukupan iznos prihoda sa Jedinog računa, koji pripada Federaciji BiH, u skladu sa članom 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“, broj: 44/03) umanjuje za iznos sredstava potrebnih za servisiranje vanjskog duga Federacije BiH, kao i

od kvalitetne koordinacije korisnika na svim nivoima vlasti uz nastavak prilagođavanja koeficijenata za raspodjelu ovih prihoda korisnicima:²

KANTONALNI I OPĆINSKI BUDŽETI					u mil.KM
NAZIV	2016.	PROJEKCIJA			
		2017.	2018.	2019.	2020.
I POREZI	1.554	1.477	1.528	1.666	1.813
1. Indirektni porezi	1.284	1.221	1.262	1.377	1.498
<i>od toga kantonalni budžet</i>	210	201	207	226	246
<i>od toga općinski budžet</i>	61	56	58	63	68
<i>od toga direkcije cesta</i>					
2. Porez na dohodak	315	320	325	331	338
<i>od toga kantonalni budžet</i>	240	251	255	259	264
<i>od toga općinski budžet</i>	75	69	70	72	72
3. Porez na dobit	182	196	199	201	204
4. Porezi građana	97	101	102	103	105
5. Ostali porezi	1	1	1	1	1
II NAKNADE I TAKSE	217	247	225	228	231
III POSEBNE NAKNADE	163	166	169	171	174
IV NOVČANE KAZNE	27	28	28	28	28
V OSTALI NEPOREZNI PRIHODI	218	217	218	219	221
UKUPNO (I+II+III+IV+V)	2.773.	27.53	2.794	2.949	3.114

Revidirane projekcije prihoda po osnovu indirektnih poreza za 2017. godinu i plan za period 2018.-2020.					
	IZVRŠENJE	PLAN			
		2017.	2018.	2019.	2020.
1. Ukupni prihodi sa JR za Federaciju BiH	2.955.148.802	3.032.669.687	3.128.494.203	3.256.302.957	3.405.071.320
1.1. Vanjski dug Federacije BiH	465.374.400	649.302.903	664.267.323	569.017.770	481.182.600
1.2. Raspoloživa sredstva Federacije BiH za raspodjelu	2.489.774.402	2.3.83.366.784	2.464.226.880	2.687.285.187	2.923.888.720
1.2.1. Budžet Federacije BiH	901.298.334	862.778.776	892.050.131	972.797.238	1.058.447.717
1.2.2. Kantoni	1.275.511.426	1.220.998.803	1.262.423.431	1.376.696.201	1.497.908.191
1.2.3. Općine	209.639.005	200.679.483	207.487.903	226.269.413	246.191.430
1.2.4. Direkcija cesta	97.101.202	92.951.305	96.104.848	104.804.122	114.031.660
1.2.5. Grad Sarajevo	6.224.426	5.958.417	6.160.567	6.718.213	7.309.722
Napomena: projekcije rađene na bazi ukupnog plana prihoda na JRT, preuzetog od strane OMA-e u aprilu 2017. godine					

Osnovni scenario prihoda od indirektnih poreza (OMA Bilten, broj 142/143 za maj/juni 2017. godine predviđa nominalno i relativno umanjeno projekcija naplate prihoda u 2017. kao posljedicu negativnih tekućih trendova u naplati PDV-a i prihoda od trošarina na derivate, efekata primjene adaptiranog SSP, prijenosa neuobičajeno visokih povrata PDV-a iz 2016. u 2017. (po osnovu uvoza krajem 2016 i realiziranih međunarodnih projekata) i negativnih očekivanja u pogledu rasta cijena derivata nafte na svjetskom tržištu, a projekcije za 2018. i 2019. godinu su revidirane u skladu sa makroekonomskim projekcijama i projektiranim iznosima pojedinih vrsta prihoda za 2017. godinu:

² Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH (Federalno ministarstvo finansija, maj 2017. godine), str. 17-18 (skraćene tabele)

Vrsta prihoda (neto)	2017	2018	2019	2020
PDV	3,9%	3,7%	4,7%	5,2%
Trošarine	-1,6%	0,3%	-0,1%	0,4%
Carine	-7,4%	3,0%	9,0%	7,0%
Putarina	1,0%	2,7%	2,7%	2,7%
Ostalo	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
UKUPNO	1,7%	2,7%	3,5%	3,9%
Putarina (0,10 KM/l)	1,0%	2,7%	2,7%	2,7%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	1,7%	2,7%	3,5%	4,0%

Rizici za navedene projekcije ogledaju se u odstupanjima od makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje, slabiji ekonomski oporavak glavnih izvoznih partnera BiH, jačanje crnog tržišta duhanskih prerađevina te pojavu eksternih šokova, u vidu rasta cijena nafte i derivata na svjetskom tržištu izvan sadašnjih očekivanja.

Krajem maja 2017. godine, Federalno ministarstvo finansija dostavilo je projekcije prihoda od indirektnih poreza za kantone i općine za 2017. – 2020. godinu koje su preuzete od Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje kojim su date slijedeće projekcije prihoda od indirektnih poreza za općine Kantona Sarajevo:³.

Indirektni porezi	Izvršenje 2016	Projekcije 2017	Projekcije 2018	Projekcije 2019	Projekcije 2020
Sarajevski kanton	406.335.062	392.363.115	405.674.755	442.395.856	481.346.847
Kanton	370.459.539	357.410.770	369.536.587	402.986.512	438.467.686
Hadžići	3.361.536	4.081.735	4.220.215	4.602.223	5.007.428
Ilidža	5.284.465	4.285.8357	4.431.262	4.832.374	5.257.843
Ilijaš	3.101.798	3.553.255	3.673.806	4.006.354	4.359.096
Sarajevo-Novigrad	8.692.998	8.530.819	8.820.243	9.618.638	10.465.517
Sarajevo-Stari grad	2.627.882	2.561.657	2.648.566	2.888.311	3.142.614
Sarajevo-Centar	4.199.230	3.522.497	3.642.005	3.971.674	4.321.362
Sarajevo-Novo Sarajevo	4.758.529	4.673.129	4.831.673	5.269.029	5.732.944
Trnovo	895.094	850.041	878.880	958.435	1.042.821
Vogošća	2.953.991	2.893.355	2.991.518	3.262.305	3.549.537
OPĆINE - UKUPNO	35.875.523	34.952.346	36.138.168	39.409.344	42.879.161

Navedene projekcije, urađene su prema metodologiji utvrđenoj Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH i na bazi statističkih podataka, odnosno baziraju se na Uputstvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2017. godinu (Službene novine Federacije BiH, broj 101/16).

Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za period 2018.-2020. godine Federalnog ministarstva finansija date su i osnovne smjernice za upravljanje dugom tako da se ključne preporuke odnose na unaprijeđenje pravnog okvira i na uspostavljanje adekvarnog sistema za evidentiranje i upravljanje dugom.

U saradnji sa Svjetskom bankom razvijen je Reformski plan upravljanja dugom, u skladu s kojim se priprema Strategija upravljanja dugom, a u izradi je i novi Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH kojim će se, između ostalog, pojačati kontrola nad zaduživanjem nižih nivoa vlasti, utvrditi granice izloženosti kantona, grada i općine prema jednom pravnom

³ Projekcije prihoda od indirektnih poreza za kantone i općine kantona za 2017. i projekcija za period 2018.-2020. godina (Federalno ministarstvo finansija, broj 05-14-2-3459-1/17 od 11.05.2017. godine)

licu, a novi limiti zaduženja kantona, gradova i općina zavisit će od njihove sposobnosti servisiranja obaveza u odnosu na ostvarene redovne prihode uz propisivanje pragova zaduženosti u odnosu na BDP te strateški cilj da na kraju 2019. godine učešće servisiranja kamata po osnovu duga u prihodima treba biti manje od 10%.

Kako bi se osiguralo da izvještaji daju preciznu sliku finansijskog položaja i zaduženosti, bitno je da obuhvataju sve finansijske operacije za koje Vlada Federacije, vlade kantona, gradski ili općinski načelnici snose odgovornost, kao propisivanje obaveze smanjenja tekućih rashoda u slučaju da dug Federacije dosegne zakonom propisani limit.⁴

Politika javnih rashoda na nivou FBiH, definirana Dokumentom okvirnog Budžeta FBiH za period 2017.-2019. godine bazira se na odgovornom vođenju fiskalne politike koja se namjerava nastaviti provođenjem mjera: smanjenje i nadzor javne potrošnje, smanjenje opterećanja na rad, reforma tržišta rada, poboljšanje poslovnog okruženja, aktiviranje resursa, privrede i potpore privrednim aktivnostima, borbu protiv korupcije i uređenje socijalne oblasti.

Prioritet su restriktivne mjere javne potrošnje s ciljem održavanja stabilnog fiskalnog sistema i kontrole potrošnje (blago smanjivanje broja uposlenika u federalnim organima uprave, bez povećavanja nivoa socijalnih davanja uz uvođenje jedinstvenog Registra gotovinskih naknada u segmentu socijalnih davanja, nastavak implementacije programa prvog zaposlenja i samozaposlenja, definisanog Uredbom o poticanju zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH“, br. 95/15).

Iz navedenog dokumenta prenosimo i izvod iz tabelarnog prikaza rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji u skladu sa preporukama o strukturi budžetske potrošnje⁵:

%	Plate, naknade, doprinosi	Izdaci za materijal, usluge	Transferi	Izdaci za kamate	Tekuća rezerva	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	Izdaci za finansijsku imovinu	Otplata dugova primljenih kroz Državu	Vanjske otplate	Otplate domaćeg pozajmljivanja	Otplate unutrašnjeg duga	Pokriće ostvarenog deficita	UKUPNO
2017./ 2016.	97,97	101,38	96,86	119,18	100	84,61	94,12	138,99	96,98	120	26,61	100	105,67
2018./ 2017.	100,37	94,23	94,59	104,08	100	46,28	101,21	103,81	100	100	125,17	100	98,58
2019./ 2018.	100,50	98,44	100,64	98,03	100	104,44	79,59	87,4	112,85	100	151,15	10	98,35

⁴ Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH (Federalno ministarstvo finansija, maj 2017. godine), str. 21-22;

⁵ Dokument okvirnog budžeta/proračuna Federacije BiH za period 2017.-2019. godine (maj, svibanj, 2016. godine), str. 59

Smjernicama ekonomske i fiskalne politike Kantona Sarajevo (Vlada Kantona Sarajevo, maj 2017. godine) je ponovo istaknuta važnost usvojene Strategije razvoja Kantona Sarajevo do 2020. godine kao strateškog dokumenta koji „usmjerava razvoj, utvrđuje prioritete u razvoju i predstavlja putokaz za sveukupan razvoj KS“ sa definiranom vizijom Kantona Sarajevo kao „evropske dinamične, kreativne i kulturno raznolike regije ugodnog življenja i unosnog poslovanja“ te sa definiranim strateškim ciljevima za ostvarenje vizije:

1. Poboljšati administrativni i poslovni ambijent za ubrzan ekonomski rast i unaprijediti ekonomsku strukturu radi povećanja izvoza roba i usluga,
2. Povećati zaposlenost i kreirati nova bolje vrednovana radna mjesta,
3. Stvoriti uslove za uključujući društveno ekonomski rast i smanjenje siromaštva i unaprijediti dostupnost i pouzdanost svih javnih servisa,
4. Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima,
5. Unaprijediti sistem upravljanja razvojem Kantona Sarajevo⁶

U pregledu prema oblastima, u Smjernicama su navedeni i strateški projekti koji se teritorijalno direktno odnose i na Općinu Centar Sarajevo (priprema projektne dokumentacije za izgradnja saobraćajnice - I transferzale iz kreditnih sredstava te sufinansiranje izgradnje osnovne škole na Šipu).

Osnovni ekonomski pokazatelji Kantona Sarajevo, prikazani u Smjernicama, a koji se baziraju na podacima Privredne komore Kantona Sarajevo za 2016. u odnosu na 2015. godinu su:

- pad ukupnog fizičkog obima industrijske proizvodnje u 13 grana, dok je u 8 grana zabilježen rast (štampanje i umnožavanje, proizvodnja od gume i plastičnih masa, proizvodnja baznih metala, popravak i instaliranje mašina i opreme, proizvodnja namještaja, koksa i rafiniranih naftnih proizvoda, proizvodnja odjeće i prehrambenih proizvoda), te smanjenje proizvodnje šumskih sortimenata (uslovljeno trendovima u prerađivačkoj industriji koja je najveća sastavnica ukupne industrijske proizvodnje);
- povećanje prometa trgovine na malo,
- povećanje broja turista i ostvarenih noćenja (u strukturi noćenja strani turisti su ostvarili 88%, a domaći 12% noćenja),
- smanjenje cestovnog prevoza roba te gradskog i prigradskog prevoza putnika,
- povećanje broja zaposlenih za 16,1% uz smanjenje broja zaposlenih u privredi: u okviru privrede Kantona najveći broj zaposlenih registrovan je kod djelatnosti trgovine (33,3%), u prerađivačkoj industriji (19,2%), prijevozu, skladištenju i vezama (16,6%), u građevinarstvu (9,4%);
- stopa nezaposlenosti od 32,8% (u odnosu na federalnu stopu za 2016. godinu od 44,6%),
- povećanje prosječne plaće za 1,6% uz najveće isplaćene neto plaće u finansijskim i djelatnostima osiguranja,
- smanjenje cijena potrošačkih dobara za 0,3%,
- povećanje vanjskotrgovinske razmjene privrede KS za 6% uz povećanje uvoza za 8,1% uz neznatno smanjenje izvoza što je dovelo do rasta deficita za 12,1% (posmatrajući po općinama u 2016. godini najviše izvoze gradska općina Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad i Ilidža, a po uvozu prednjače Novo Sarajevo, Novi Grad i Ilidža).

⁶ Smjernice ekonomske i fiskalne politike Kantona Sarajevo (Vlada Kantona Sarajevo, maj 2017. godine), str. 23

Iako se zaposlenost u prošloj godini povećala, potrošnja je vrlo snažna, proizvodnja je još uvijek nedovoljna, javni sektor naglašen, a privatni sektor nedovoljno razvijen što rezultira izraženom vanjskom neravnotežom ekonomije KS i još uvijek visokom nezaposlenošću. Potencijal za ekonomski rast postoji u jačanju proizvodnje, naročito u privatnom sektoru, te daljoj integraciji u domaća, regionalna i svjetska tržišta, poboljšanju poslovnog okruženja i poticanju investicija u sektorima.⁷

Kanton Sarajevo u Smjernicama daje i slijedeće projekcije osnovnih kategorija prihoda (skraćeni prikaz):

		izvršenje	Budžet	procjene		
		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
I	RAČUN PRIHODA	675.388.374	658.863.170	681.813.700	719.572.000	759.367.400
A.	PRIHODI OD POREZA	583.065.789	565.114.100	591.183.700	628.132.000	667.417.400
711000	Porezi na dobit	71.615.420	68.960.000	75.474.100	76.507.700	77.632.300
713000	Porezi na plaću i radnu snagu	770.477	620.000	500.000	450.000	400.000
714000	Porez na imovinu	9.343.224	10.930.000	10.950.000	10.950.000	10.950.000
715000	Zaostali porezi	510.278	568.000	560.000	550.000	540.000
716000	Porez na dohodak	121.697.865	120.137.700	125.422.000	127.177.900	129.085.500
717121	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Kantonu	370.459.539	355.389.400	369.536.600	402.986.500	438.467.700
717131	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkcijama cesta	6.276.533	8.400.000	8.665.500	9.449.900	10.281.900
719000	Ostali porezi	96.490	78.000	60.500	45.000	45.000
777000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	2.295.963	31.000	15.000	15.000	15.000
B.	NEPOREZNI PRIHODI	75.254.154	77.651.170	72.900.000	73.100.000	73.100.000
C.	TEKUĆI TRANSERI I DONACIJE	16.516.131	16.097.900	16.730.000	16.840.000	16.950.000
D.	KAPITALNI TRANSFERI	552.300	0	1.000.000	1.500.000	1.900.000
II	KAPITALNI PRIMICI	880.378	9.772.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
III	RAČUN FINANSIRANJA	4.544.900	43.346.700	13.419.400	3.409.400	3.409.400
IV	Višak prenijetih neutrošenih sredstava od domaćih kredita	0	397.430	0	0	0
	UKUPNO I -IV	680.813.653	712.379.300	696.233.100	723.981.400	763.776.800

U Dokumentu okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za 2017.-2019. godinu date su projekcije budžetske potrošnje u Kantonu Sarajevo čija su procentualna učešća u odnosu na ukupno projicirana sredstva slijedeća (daje se samo kao opći orjentir, s obzirom da su ukupne projekcije budžeta za naredne godine prikazane u Smjernicama drugačije od onih projiciranih DOB-om 2017.-2019. godine):

⁷ Smjernice ekonomske i fiskalne politike Kantona Sarajevo (Vlada Kantona Sarajevo, maj 2017. godine), str. 19

%	2017.	2018.	2019.
Plate i naknade troškova zaposlenih	39,29	38,03	36,58
Doprinosi	3,95	3,82	3,66
Izdaci za materijal i usluge	6,15	7,87	7,54
Tekući grantovi	35,87	35,11	34,22
Neprofitne organizacije i vjerske zajednice	13,41	13,65	12,44
višak rashoda nad prihodima	0,08	0,09	0,09
Kapitalni izdaci	1,23	1,39	4,30
Rezerva	0,03	0,03	1,17
<i>Ukupno budžetska potrošnja</i>	100,00	100,00	100,00

Također, ponovo je istaknuto da prikazana potrošnja može biti realizovana ukoliko se prekine sa budžetskim deficitarnim finansiranjem, što je imperativ kantonalne vlade, jer u suprotnom sva predložena budžetska potrošnja značila bi nastavak nelikvidnosti i dovođenje u pitanje obavljanja osnovnih funkcija budžetskih korisnika i zbog čega, Kanton Sarajevo u svojim projekcijama, ne pristaje na fitivna povećanja prihoda jer nema kvalitetnih nedostajućih sredstava iz drugih dugoročnih izvora kojim bi se pokrili svi zahtjevi budžetskih korisnika.

Ponovljene su su i preporuke s ciljem stabilizacije javnih finansija u Kantonu Sarajevo⁸:

- na nivou Federacije BiH:
 1. da Vlada Kantona Sarajevo zahtjeva da pozicija Kantona Sarajevo u raspodjeli javnih prihoda ostane neizmjenjena
 2. da javni dug Federacija BiH plaća iz sredstava koji pripadaju Federaciji BiH, odnosno da se utvrde kriteriji i mjerila za povrat javnog duga koja ne mogu korespondirati sa kriterijima i mjerilima za raspoređivanje prihoda drugim nivoima vlasti u FBiH
 3. da Federacija BiH prilikom donošenja propisa kojim opterećuje budžete kantona sa novim obavezama, planirana doznačavanje finansijskih sredstava za iste.
- na nivou Vlade Kantona Sarajevo:
 1. da se pokrenu hitne izmjene i dopune svih kolektivnih ugovora
 2. da se u cilju racionalizacije i smanjenja troškova administracije preispitaju organizacije svih organa uprave
 3. da se u cilju racionalizacije budžetske potrošnje svi budžetski korisnici, prilikom sačinjavanja budžetskih zahtjeva, izvrše analize rashoda, poštujući politiku Vlade o uštedama, pri tome ne ugrožavajući normalno funkcionisanje.

Navedeni zahtjevi prema FBiH u korelaciji su i sa tužbom Saveza općina i gradova Federacije protiv Federacije BiH prema kojoj lokalne zajednice zahtijevaju da se izuzmu od otplaćivanja duga MMF-u, budući da od brojnih kredita ne dobijaju nikakva sredstva te da se procenat raspodjele na jedinice lokalne samouprave u novom Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH poveća sa sadašnjih 8,42% na 12% uz uvažavanje ekonomskih i socijalnih različitosti jedinica lokalne samouprave.

⁸ Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2017.-2019. godine (izvod iz DOB-a), juni 2016. godine, str.32

Srednjoročna prognoza ekonomskih pokazatelja općine Centar Sarajevo

Strategijom razvoja općine Centar Sarajevo za period 2016.-2022. godine, koja se temelji na objavljenim statističkim pokazateljima za 2015. godinu, prikazane su osnovne prostorne i socioekonomske karakteristike ove općine:

- površina od 32,9km² i ukupna dužina granice od 43,3 km;
- u strukturi površina, građevinsko zemljište čini 41,8% (obuhvata zemljište za stanovanje, privredu, društvenu infrastrukturu, zaštitno zelenilo, sport i rekreaciju, specijalnu namjenu, komunalne objekte, vodotokove i saobraćajnu infrastrukturu), poljoprivredno zemljište čini 30% površine, pod šumama i šumskim zemljištem je 27%, a vodozaštitne zone zauzimaju 2,2% površine općine;
- pod aktivnim klizištima nalazi se se 2% teritorije općine;
- 55,2% područja općine je pokriveno provedbeno-planskom dokumenacijom;
- na prostoru općine živi 68.711 stanovnika (prema podacima iz 2014. godine), jedna je od najgušće naseljenih općina u Kantonu Sarajevo, a prema starosnoj strukturi evidentno je smanjenje učešća mlađe populacije, a povećanje broja stanovnika starosti preko 65 godina starosti;
- od ukupnog broja stanovnika zaposleno je 39.851 osoba (58%), radno sposobno stanovništvo je 46.038 lica, a radni kontingent čine 48.358 osoba; prema djelatnosti privrede, najveći broj zaposlenih je u oblasti saobraćaja, skladištenja i veza, zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti i trgovini;
- stopa nezaposlenosti je 16,7% (7.999 osoba), od kojih je prema stepenu stručnog obrazovanja najviše osoba sa srednjom stručnom spremom;
- privreda je razvijenog tipa sa značajnim učešćem tercijalnog i kvartalnog sektora (više od 80% poslovnih subjekata u kojima istovremeno radi oko 80% zaposlenih sa područja općine);
- općina Centar je vodeća u Kantonu Sarajevo prema broju preduzeća na 1000 stanovnika (119,8 u odnosu na prosjek Kantona od 73,6);
- područje općine je sjedište državnih organa i agencija, velikih privrednih društava u oblasti trgovine, saobraćaja, banaka i osiguravajućih društava, predstavništva stranih i domaćih firmi, diplomatskih predstavništava;
- općina raspolaže resursima za razvoj poslovnog, sajamskog, kongresnog, zdravstvenog i kulturnog turizma oslonjenog na kulturno historijsku baštinu i vrhunske kulturne manifestacije;
- općina ima razvijen sistem javnih službi u oblasti obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih usluga te razvijenu infrastrukturu u oblasti sporta i kulture (10 predškolskih ustanova sa 682 djece, 11 osnovnih škola sa 4.880 učenika (71 učenik na 1000 stanovnika), 14 srednjih škola sa 5.569 učenika (81 učenikom na 1000 stanovnika), po jednu školu za specijano osnovno i srednje obrazovanje, 14 visokoškolskih ustanova od ukupno 31 na području Kantona sa 16.992 upisana studenata);
- na području općine je prosječno 4000 korisnika socijalne pomoći ili 11% korisnika sa područja Kantona;
- svi bolnički kapaciteti javnog zdravstva nalaze se na području općine Centar te najveći broj drugih zdravstvenih ustanova;

- na teritoriji općine nalaze se uglavnom sve značajnije kulturne institucije (pozorišta, galerije, muzeji, arhivi, biblioteke) te održavaju najznačajnije kulturne manifestacije;
- najznačajni sportski objekti Grada i Kantona se nalaze na teritoriji općine;
- bezbjedonosna situacija se smatra nezadovoljavajućom uz posebno izražen problem maloljetničkog prestupništva.

U skladu sa navedenim, a prema osnovnim indikatorima razvijenosti (stepen zaposlenosti, stepen nezaposlenosti, broj učenika osnovnih i srednjih škola na 1000 stanovnika, prihodi po glavi stanovnika), općina Centar se smatra najrazvijenijom u Kantonu Sarajevo, FBiH i BiH.

Navedeni pokazatelji (broj stanovnika, površina, broj učenika, razvijenost), pored općeg značaja, bitni su i zbog toga što se koriste prilikom određivanja omjera prihoda od indirektnih poreza (pdv-a) koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo, a koji nakon objave konačnih rezultata popisa stanovništva iz 2013. djelimično odstupaju od ranije objavljenih podataka:

Ukupan broj stanovnika	55.181
Radno sposobno stanovništvo	47.769
Radna snaga	24.501
Zaposleni	20.160
Nezaposleni	4.341
Ekonomski neaktivni	23.268
- učenici/studenti (15 godina i više)	4.984
- penzioneri	12.592
- osobe koje obavljaju kućne poslove	3.109
- radno nesposobni	377

Tendencije privrednih kretanja zadnjih godina su bila bitno određena globalnom ekonomskom krizom, dok su za naredni period evidentna pozitivna očekivanjima viših nivoa vlasti uz prihvatanje nužnosti provođenja reformi i poduzimanje dodatnih mjera za dinamiziranje privrednog razvoja i ublažavanje posljedica krize (izgradnja stimulativnog privrednog ambijenta, obezbjeđenje realizacije investicionog ciklusa, podsticanje izvoza proizvoda i usluga u cilju smanjenja deflaciona i osiguranja privredne i opšte stabilnosti, dovođenje ukupne javne potrošnje u realne okvire).

Uz navedene pozitivne trendove, trebalo bi i koristiti i mogućnosti korištenja sredstava viših nivoa vlasti, različitih međunarodnih i evropskih fondova što bi podrazumijevalo realnije i potpunije planiranje projekata te očekivane pozitivne efekte učešća Općine Centar u više projekata koji imaju za cilj poboljšanje uslova za investiranje, smanjenje opterećenja privrede i privlačenju investicija.

Uvažavajući eksterne i interne faktore, Strategijom razvoja općine Centar za period 2016.-2022. godine definisani su:

- vizija općine Centar kao „*moderne, otvorene, dinamične lokalne zajednice koja prati razvoj evropskih gradova i stvara pretpostavke održivog razvoja i unapređenja kvaliteta života građana*“

- fokusi, strateški ciljevi i aktivnosti općine Centar⁹:

<i>Fokusi</i>	<i>Strateški ciljevi</i>	<i>Aktivnosti</i>
1. smanjenje nezaposlenosti	1. stabilan ekonomski rast	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznavanje investicionih prilika • promjenu ekonomske strukture u pravcu rasta usluga sa visokom dodatnom vrijednosti • poboljšanje poslovnog ambijenta i servisa prema investitorima • privlačenje investicija • postinvesticionu podršku • rast kvaliteta ponude radne snage • jačanje preduzetničke infrastrukture i preduzetničkih servisa • podrška start up biznis projektima u funkciji samozapošljavanja • podrška projektima prekvalifikacije i obrazovanja odraslih
2. socijalna inkluzija pojedinaca i grupa	2. unapređenje kvaliteta, održivosti i dostupnosti javnih i socijalnih servisa	<ul style="list-style-type: none"> • unapređenje kvaliteta socijalnih servisa • podršku projektima socijalne inkluzije, posebno za osobe u stanju socijalne potrebe i ranjive društvene grupe • organizovanje društvenih aktivnosti u cilju prevencije korupcije i kriminala,
3. stanje okoliša	3. smanjenje pritisaka na okoliš	<ul style="list-style-type: none"> • poboljšanje sistema upravljanja okolišem • Izgradnju u skladu sa prostorno planskom dokumentacijom • razvoj komunalne infrastrukture • povećanje energetske efikasnosti

U skladu sa navedenim, Strategijom su definisane i osnovne razvojne oblasti:

- A. lokalni ekonomski razvoj
- B. socijalni razvoj
- C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura

u okviru kojih su definisani sektorski ciljevi, programi, mjere te projekti/aktivnosti.

⁹ Strategija razvoja opštine Centar Sarajevo za period 2016-2022. godine (Sarajevo, juli 2016. godine)

Projekcija prihoda i izdataka Općine

Za pripremu podataka za DOB Općine Centar Sarajevo za period 2018.-2020. godine, Služba za finansije je dostavila instrukcije potrošačkim jedinicama (općinske službe) čiji su podaci sumirani i usklađeni sa procijenjenim prihodima i izvorima sredstava po godinama.

Dostavljeni finansijski zahtjevi službi (potrošačkih jedinica) sadrže inicijalne projekcije potrebnih sredstava za naredni trogodišnji period.

Programska klasifikacija koja se primjenjuje utvrđena je definisanjem budžetskih programa i projekata. Programsko budžetiranje, kao forma budžetiranja bazirana na rezultatima, zahtjeva da se ukupno potrebna sredstva prikažu raspoređena po budžetskim programima, definirajući za svaki program njegove ciljeve, aktivnosti i kvantitativne pokazatelje.

U skladu sa navedenim, a s ciljem unapređenja kvalitete dokumentacije programskog budžeta kao ključnog alata za povećanje efikasnosti i efektivnosti javne potrošnje, ali i s ciljem otklanjanja neusklađenosti utvrđenih u Izjavi o fiskalnoj odgovornosti, Instrukcija je i ove godine sadržavala i preporuku da je potrebno dokumentirati izvore informacija (zahtjeve, analize, zakonski osnov) na osnovu kojih službe pripremaju prijedloge za budžetske dokumente te dostaviti parametre koje službe koriste za mjerenje učinaka s obzirom na to da se Izjavom o fiskalnoj odgovornosti dokazuje zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično trošenje budžetskih sredstava i poštivanje budžetskih principa participativnosti, transparentnosti, efikasnosti i ekonomičnosti, odnosno da je potrebno dati obrazloženje za podatke koji se odnose na mjerenje učinaka programa, a koji se ne mogu dostaviti u skladu sa budžetskim instrukcijama.

Nakon analize dobijenih podataka od službi (potrošačkih jedinica), zaključci su identični kao i prethodnih godina:

- da je većina projekata iz prethodnih godina planirana i za naredni budžetski period, odnosno da nedostaje kvalitetna analiza budžetskih programa na osnovu koje bi se donijele odluke o prioritetima potrošnje pri raspodjeli ograničenih budžetskih sredstava,
- da se kao bazna godina za utvrđivanje potrebnih sredstava koristila 2017. godina iako je Instrukcijom istaknuto da tekuća godina obuhvata i dio prenesenih sredstava prethodne godine, te da se procjene za period 2018.-2020. godine trebaju bazirati isključivo na procjeni potrebnih tekućih sredstava za te godine,
- da se u većini dostavljenih prijedloga ne iskazuju mjere učinka i njihove ciljne vrijednosti za programe i ostale relevantne informacije koje se odnose na ciljeve i aktivnosti programa.

Iako su identični problemi registrovani i u DOB-ovima viših nivoa vlasti ranijih godina (budžetski zahtjevi usmjereni prema trošku po ulaznim elementima umjesto prema rezultatima realizacije strateških ciljeva i politika djelovanja, nedefiniranje ušteda, neidentifikovanje i kvantifikacije mjere učinaka kao indikatora uspješnosti programa, odnosno ostvarenih direktnih rezultata i krajnjih učinaka aktivnosti korisnika), navedeni utvrđeni nedostaci ulaznih podataka predstavljaju polaznu osnovu za nastojanja da se unaprijedi ova faza budžetskog ciklusa s ciljem osiguranja kvalitetnijih i potpunijih inicijalnih zahtjeva za budžetskim sredstvima, posebno imajući u vidu da će dokumentom Strategije razvoja i pratećim akcionim planom značajno određene strateške odrednice projekata kao i opći indikatori za praćenje.

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda.

Projekcija prihoda data je na bazi postojećih propisa na državnom, federalnom i kantonalnom nivou, kao i općinskih odluka, pri čemu je i dalje potrebno konstatovati da nisu ispunjene obaveze Kantona Sarajevo za donošenje propisa o pripadnosti javnih prihoda, kao i obaveze potvrđene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH od 12.10.2010. godine potvrđene i rješenjem Ustavnog suda od 24.05.2011. godine (obaveza kantona da usaglase zakone u propisanim rokovima, izvrše prenos poslova i nadležnosti na jedinice lokalne samouprave) uz napomenu da postoje najave da će se u narednom periodu donijeti propisi o lokalnoj samoupravi i prateći propisi o pripadnosti javnih prihoda na području Kantona Sarajevo.

Prihodi koji se raspoređuju općini u skladu sa trenutno važećim propisima o pripadnosti javnih prihoda u FBiH planirani su u skladu sa višegodišnjim prosjekom (porez na imovinu, porez na dohodak, cestovne naknade, posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća), u skladu sa ostvarenjem u 2016. godini, planom 2017. godine, pri čemu je bitan limitirajući faktor činjenica da Općina ne raspolaže baznim podacima o obveznicima na osnovu kojih bi mogla pratiti trendove, uspješnost naplate kao i raspodjelu ovih prihoda.

Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave (8,42% pripadajućih prihoda koji se raspoređuju jedinicama lokalne samouprave u skladu sa godišnjim Uputstvom o određivanju učešća u prihodima od indirektnih poreza) planirani su za naredne godine na osnovu revidiranih procjena prihoda od indirektnih poreza za općine Kantona Sarajevo dostavljenim od strane Federalnog ministarstva finansija iz maja 2017. godine.

U prihodima koje Općina neposredno ostvaruje najznačajniji prihodi su planirani od iznajmljivanja poslovnih prostorija (bez očekivanih vanrednih preuzimanja i plaćanja dugova starih dužnika te uz efekte eventualne primjene Zakona o restituciji, a kojim bi Općina izgubila pravo raspolaganja nad značajnim fondom poslovnih prostorija), prihodi od kamata na depozite u bankama (u skladu sa očekivanim daljim smanjivanjem kamatnih stopa na depozite u uslovima velike likvidnosti stabilnih banaka), općinske komunalne takse (planirani samo u skladu sa trendom naplate u proteklim i tekućoj godini zbog nepostojanja podataka o bazi obveznika), naknade za zemljište (u skladu sa procjenama nadležnih službi koje su limitirane nemogućnostima realnog planiranja prostornog uređenja područja općine), naknade za korištenje zemljišta u cestovnom pojasu i drugog zemljišta koje pripada javnim, lokalnim i nekategorisanim cestama kojima upravlja Općina čiji se efekti u drugoj godini primjene općinskih odluka još uvijek ne mogu sa sigurnošću procijeniti. Nisu planirane donacije pravnih i fizičkih lica po osnovu ulaganja u poslovne prostore imajući u vidu primjenu odluke o dodjeli u zakup poslovnih prostorija kojom nisu predviđena kompenziranja ulaganja sa obavezama za plaćanje zakupnine.

U okviru primljenih grantova planiran je samo grant Centralne izborne komisije za provođenje općih izbora 2018. godine (KM 70.000), a planiran je i raspored KM 230.000 sredstava povrata kreditne linije Općine iz 2002. godine u Volksbanci (sadašnjoj Sberbanci) za kreditiranje uposlenih Općine za rješavanje njihovih stambenih potreba.

U tabeli procjene prihoda za period 2018.- 2020. godinu iskazani su samo tekući prihodi (bez procjene neutrošenih sredstava iz prethodne godine, odnosno iskazanih prenijetih sredstava u realizaciji 2016. i Budžetu 2017.godine):

EKON. KOD	OPIS	Izvršenje 2016	Budžet 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
	I+II UKUPNO RASPOLOŽIVA SREDSTVA	52.796.805	56.425.264	25.483.000	23.863.000	23.583.000
700000	I PRIHOD I PRIMICI TEKUĆEG PERIODA	30.545.892	30.000.152	24.453.000	23.113.000	22.883.000
710000	PRIHODI OD POREZA	13.026.132	10.900.000	10.750.000	10.850.000	11.000.000
711000	POREZI NA DOBIT POJEDINACA I PODUZEĆA	1.340	0	0	0	0
711112	Porez na dobit od poljoprivrednih djelatnosti	427	0	0	0	0
711115	Porez na prihod od imovine i imovinskih prava	913	0	0	0	0
714000	POREZ NA IMOVINU	6.906.295	5.250.000	5.450.000	5.200.000	4.950.000
714111	Porez na imovinu	1.644.502	1.600.000	1.750.000	1.650.000	1.650.000
714131	Porez na promet nepokretnosti	5.261.792	3.650.000	3.700.000	3.550.000	3.300.000
716000	Porez na dohodak	553.072	500.000	500.000	500.000	500.000
716100	Porez na dohodak	553.072	500.000	500.000	500.000	500.000
717000	Prihodi od indirektnih poreza	5.565.425	5.150.000	4.800.000	5.150.000	5.550.000
717131	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkcijama za ceste	1.366.356	1.150.000	1.200.000	1.250.000	1.250.000
717141	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lok. samouprave	4.199.069	4.000.000	3.600.000	3.900.000	4.300.000
720000	NEPOREZNI PRIHODI	16.248.348	16.179.100	13.633.000	12.263.000	11.883.000
721000	Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine	5.303.016	4.524.000	4.468.000	4.168.000	4.068.000
721112	Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih honorara	1.682	0	0	0	0
721122	Prihodi od iznajmljivanja imovine	4.901.275	4.330.000	4.300.000	4.000.000	3.900.000
721129	Prihodi od iznajmljivanja imovine-skloništa	33.728	45.000	45.000	55.000	65.000
721210	Prihodi od kamate za depozite u banci	231.987	146.000	120.000	110.000	100.000
721239	Ostali prihodi od imovine	132.118	0	0		
721611	Prihodi od privatizacije stanova i PP	2.227	3.000	3.000	3.000	3.000
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	8.046.245	8.900.100	6.420.000	5.350.000	5.070.000
722321	Komunalne općinske takse	2.203.472	2.250.000	2.300.000	2.200.000	2.200.000
722442	Naknada za izgradnju i održavanje javnih skloništa	114.320	80.000	90.000	80.000	70.000
722454	Naknada za korištenje državnih šuma	266	100	0	0	0
722431	Naknada za dodjeljeno zemljište	99.485	200.000	200.000	100.000	150.000
722433	Prihodi od naknade za uređenje zemljišta	1.234.494	1.700.000	1.000.000	600.000	500.000
722435	Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti renta	2.466.414	2.400.000	1.700.000	1.200.000	1.000.000
722436	Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	268.369	250.000	250.000	250.000	250.000
722460	Naknada za zauzimanje javnih površina	512.533	720.000	700.000	720.000	720.000

EKON. KOD	OPIS	Izvršenje 2016	Budžet 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
722449	Ostale općinske naknade-cestovni pojas	18.952	30.000	30.000	30.000	30.000
722510	Ostale općinske naknade- katastar	89.060	80.000	50.000	70.000	50.000
722611	Ostale općinske naknade-vjenčanja i ovjere na terenu	27.640	30.000	35.000	35.000	35.000
722611	Prihodi od pružanja usluga građanima	18.567	20.000	35.000	35.000	35.000
722611	Prihodi od pružanja usluga građanima - prodaja matičnih obrazaca	38.440	40.000	30.000	30.000	30.000
722700	Neplanirane uplate-prihodi	38.661	0	0	0	0
722741	Naplata premije osiguranja	915.571	1.100.000	0	0	0
722530	Cestovne naknade	469.271	380.000	370.000	370.000	370.000
722531	Naknada za upotrebu puteva za vozila pravnih osoba	164.504	150.000	150.000	150.000	150.000
722532	Naknada za upotrebu puteva za vozila građana	304.767	230.000	220.000	220.000	220.000
722580	Posebne naknade	2.347.476	2.330.000	2.350.000	2.350.000	2.350.000
722581	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto plaće	2.111.738	2.100.000	2.100.000	2.100.000	2.100.000
722582	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto primitaka po osnovu druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	235.739	230.000	250.000	250.000	250.000
723000	Novčane kazne	82.340	45.000	25.000	25.000	25.000
723131	Novčane kazne po općinskim propisima	13.565	10.000	5.000	5.000	5.000
723139	Ostali prihodi	68.775	35.000	20.000	20.000	20.000
730000	TEKUĆE POTPORE (GRANTOVI)	1.271.412	1.621.052	70.000	0	0
732111	Primljeni grant od Trezor BiH CIK	0	0	70.000	0	0
732112	Primljeni grant od FBiH	0	50.000	0	0	0
732114	Primljeni grant od Kantona	187.240	1.150.000	0	0	0
732114	Primljeni grant od Kantona - Ministarstva za boračka pitanja	0	6.052	0	0	0
733112	Donacija od pravnih lica I fizičkih lica	79.357	175.000	0	0	0
742114	Primljeni grant od Kantona za VIK	849.815	100.000	0	0	0
742114	Primljeni grant od Kantona -za sanaciju zgrade	105.000	140.000	0	0	0
742212	Serda za gasifikaciju Poljina	50.000	0	0	0	0
810000	PRIMICI	3.308.040	1.300.000	1.030.000	750.000	700.000
811111	Primici od prodaje zemljišta	3.305.850	1.300.000	800.000	750.000	700.000
813000	Ostali primici - povrat kreditne linije Sberbank	0	0	230.000	0	0
813612	Otplate od ostalih domaćih potraživanja - rušenje objekata	2.190	0	0	0	0
591000	III Neutrošena sredstva iz prethodne godine - za nerealizovane projekte	18.942.873	26.425.112	0	0	0

DOB-om su utvrđene početne gornje granice rashoda za 2018.-2020. godinu unutar kojih će službe razviti svoje detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima u skladu sa narednom instrukcijom za pripremu finansijskih planova za Nacrt Budžeta 2018. godine.

Projekcija izdataka bazirala se na izvršenju za 2016. godinu te planiranim potrebama u 2017. godini, uvažavajući činjenicu da će se značajan broj novih projekata realizirati u 2017. godini te da će njihova realizacija u ovoj godini pokazati opravdanost angažovanja sredstava za iste namjene u narednim godinama.

Ukupni izdaci su usklađeni sa planiranim prihodima i manji su u odnosu na planirana sredstva tekućeg perioda za 2017. godinu za 18% (2018.) 22% (2019.) i 23% (2020.), na što je djelimično uticalo i iskazivanje vanrednog prihoda od naplate osiguranja zgrade od posljedica požara te više planiranih zemljišnjih naknada u 2017. godini.

Procjena ukupno raspoloživih sredstava je manja za oko 43% u odnosu na ukupna sredstva planirana u 2017. godini što je djelimično posljedica stvarnih procijenjenih umanjena na određenim budžetskim stavkama, specifičnih projekata koji su planirani u 2017. godini, ali najvećim dijelom neiskazivanja prenijetih sredstava iz prethodnih godina koja su raspoređena u Budžetu 2017. godine (KM 26.425.112).

Također, za velike investicione projekte (izgradnja škole na Šipu, izgradnja stambeno-poslovnog objekta na Šipu) nisu planirana dovoljna sredstva za okončanje ovih projekata u narednim godinama, s obzirom na to da vlastita sredstva Općine, uz zadržavanje drugih projekata, neće biti dostatna za njihovo finansiranje, a imajući u vidu da u ovom momentu nije poznat raspored eventualnih transfera viših nivoa vlasti ove namjene, stvarna sredstva za realizaciju ovih i drugih kapitalnih ulaganja bit će određena iz drugih izvora, preraspodjelom sa drugih projekata ili iz rasporeda suficita iz prethodnih godina, a koji će se identificirati u konačnim budžetskim dokumentima za naredne godine.

Pored navedenog, bilo bi nužno ocijeniti opravdanost planiranja istih projekata ili rasporeda sredstava na iste korisnike u budžetima viših nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave zbog nejasne ili podijeljene nadležnosti s ciljem osiguranja pravičnosti, transparentnosti, participativnosti, odnosno jednakih prava svih javnih subjekata u raspodjeli sredstava.

Iskazana su i minimalna sredstava tekuće rezerve (po KM 30.000) s obzirom na to da su njihov izvor za naredne godine isključivo tekući prihodi (uvažavajući zakonsko ograničenje od 3% planiranih prihoda bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i primitaka).

Broj zaposlenih projiciran je na bazi prosječnog broja stvarno zaposlenih na osnovu kojeg je data procjena za 2017. godinu i naredne godine (projiciran je isti prosječni broj zaposlenih od 257 osoba kao rezultat kontinuiranih fluktuacija zaposlenih zbog penzionisanja i eventualnih novih zapošljavanja s ciljem popunjavanja radnih mjesta predviđenih sistematizacijom, kao i planiranom reorganizacijom općinskog organa uprave). Također, sredstva planirana za plaće i naknade nisu korigovana u odnosu na 2017. godinu imajući u vidu da trenutno nisu poznati efekti najavljenih izmjena propisa o oporezivanju dohotka.

Budžetske procjene izdataka raspoređene su na Općinu Centar Sarajevo kao jedinstvenog budžetskog korisnika u skladu sa donesenim Registrom budžetskih korisnika Općine Centar Sarajevo za 2018. godinu.

Budžetske procjene prema ekonomskoj klasifikaciji sa projekcijama za period 2018. –2020. godine:

EKON. KOD	OPIS	Izvršenje 2016.	Budžet 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
	IZDACI (I + II + III+IV)	26.371.692	56.425.264	25.483.000	23.863.000	23.583.000
610000	I TEKUĆI IZDACI	17.040.035	25.302.863	17.736.000	17.589.000	17.809.000
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7.701.239	7.849.120	7.795.560	7.795.560	7.786.560
611100	Bruto plaće sa doprinosima iz plaće	6.643.245	6.817.520	6.817.520	6.817.520	6.817.520
611200	Naknade troškova zaposlenih	1.057.994	1.031.600	978.040	978.040	969.040
612000	Doprinosi poslodavca	701.072	721.300	721.300	721.300	721.300
612100	Doprinosi poslodavca	701.072	721.300	721.300	721.300	721.300
613000	Izdaci za materijal i usluge	2.800.854	5.760.922	4.052.000	3.998.500	4.072.500
613100	Putni troškovi	18.611	16.000	10.000	10.000	10.000
613200	Izdaci za energiju	222.606	368.500	282.500	282.500	282.500
613300	Izdaci za komunalne usluge	285.839	341.050	311.050	311.050	311.050
613400	Nabavka materijala	246.895	496.580	373.820	371.730	369.730
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	20.372	33.000	32.000	32.000	32.000
613600	Izdaci za iznajmljivanje imovine	32.994	51.000	33.000	33.000	33.000
613700	Izdaci za tekuće održavanje	216.466	1.909.134	1.357.910	1.355.000	1.355.000
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa	26.381	42.020	40.000	40.000	40.000
613900	Ugovorene usluge	1.730.690	2.503.638	1.611.720	1.563.220	1.639.220
614000	Tekući transferi	5.836.870	10.971.521	5.167.140	5.073.640	5.228.640
614100	Transferi drugim nivoima vlasti	1.995.654	1.335.232	1.075.000	835.000	955.000
614200	Transferi pojedincima	1.484.775	6.968.917	2.715.140	2.886.640	2.931.640
614300	Transferi neprofitnim organizacijama	1.884.524	1.554.100	1.062.000	1.062.000	1.062.000
614400	Subvencije javnim preduzećima	268.042	490.695	175.000	140.000	120.000
614500	Subvencije privatnim preduzećima	86.058	438.000	80.000	90.000	80.000
614800	Ostali transferi - povrat i drugo	117.816	184.576	60.000	60.000	80.000
	II KAPITALNI IZDACI	9.328.836	30.681.901	7.687.000	6.214.000	5.694.000
615000	Kapitalni transferi	5.055.114	7.668.352	2.751.000	2.386.000	2.346.000
615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	2.617.709	4.924.538	1.335.000	1.225.000	1.055.000
615200	Kapitalni transferi pojedincima	189.357	470.052	264.000	279.000	309.000
615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	237.500	306.200	92.000	57.000	57.000
615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	2.000.548	1.967.563	1.060.000	825.000	925.000
615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima	10.000	0	0	0	0
821000	Kapitalna ulaganja	4.273.722	23.013.548	4.936.000	3.828.000	3.348.000
821100	Nabavka i uređenje zemljišta	1.216.315	2.429.645	850.000	650.000	800.000
821200	Nabavka građevina	268.057	12.563.611	1.520.000	500.000	400.000
821300	Nabavka opreme	550.377	1.757.000	505.000	675.000	525.000
821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	21.443	357.500	40.000	40.000	50.000

EKON. KOD	OPIS	Izvršenje 2016.	Budžet 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	2.217.530	5.905.793	2.021.000	1.963.000	1.573.000
	III FINANSIRANJE	2.821	148.000	30.000	30.000	50.000
822000	Izdvajanja za rušenje bespravnih objekata	2.821	148.000	30.000	30.000	50.000
	IV TEKUĆE REZERVE	237.292	292.500	30.000	30.000	30.000

Posmatrajući prema izvorima prihoda tekućeg perioda, struktura sredstva je slijedeća:

FOND - IZVOR SREDSTAVA	Budžet	procjene		
	2017.	2018.	2019.	2020.
OPĆA SREDSTVA	16.691.000	16.675.000	16.105.000	16.125.000
NAMJENSKA SREDSTVA	11.688.100	8.738.000	7.758.000	7.458.000
-cestarine	1.560.000	1.600.000	1.650.000	1.650.000
- posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	2.330.000	2.350.000	2.350.000	2.350.000
- naknade za izgradnju skloništa i zakup skloništa	125.000	135.000	135.000	135.000
- naknada za dodjelu i prodaju zemljišta	1.500.000	1.000.000	850.000	850.000
- naknada za rentu	2.400.000	1.700.000	1.200.000	1.000.000
- naknada za uređenje zemljišta	100.000	200.000	200.000	100.000
- naknade od korištenja javnih površina	720.000	650.000	650.000	650.000
-naknade od postavljanja reklama, displeja, transparentata	0	50.000	70.000	70.000
- naknade od korištenja šuma	100	0	0	0
- sredstva od privatizacije stanova	3.000	3.000	3.000	3.000
- prihodi od ostale imovine	0	0	0	0
- prihodi za uređenje Šipa	1.600.000	800.000	400.000	400.000
- prihodi od premije osiguranja zgrade Općine	1.100.000	0	0	0
- namjenska sredstva za rad komisija (tehnički pregledi i sl)	250.000	250.000	250.000	250.000
DONACIJE- ulaganja u poslovne prostorije	175.000	0	0	0
NAMJENSKI GRANTOVI DRUGIH NIVOVA VLASTI	1.446.052	70000	0	0
UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA	30.000.152	25.483.000	23.863.000	23.583.000

Procjena potrošnje po funkcionalnim sektorima za period 2017.-2020. godine daje se u narednom pregledu prema propisanoj klasifikaciji funkcija, opet uzimajući u obzir da su u 2017. godini iskazana i prenijeta neutrošena sredstva iz 2016. godine, dok su u projekcijama za naredne godine prikazani samo tekući prihodi:

Sektor / funkcija	2017.	2018.	2019.	2020.
Opće javne usluge	11.440.711	8.887.007	8.659.417	8.747.417
Obrana	6.107.155	1.722.682	1.887.682	1.827.682
Javni red i sigurnost	744.674	386.182	386.182	406.182

Ekonomski poslovi	11.998.626	4.075.981	3.580.981	3.190.981
Zaštita životne sredine	4.253.280	1.560.637	1.457.637	1.460.637
Stambeni i zajednički poslovi	10.890.793	3.114.664	2.791.754	2.834.754
Zdravstvo	295.000	200.000	185.000	205.000
Rekreacija, kultura i religija	2.804.149	1.873.023	1.863.023	1.864.023
Obrazovanje	5.488.485	1.671.910	1.106.910	1.061.910
Socijalna zaštita	2.402.391	1.990.914	1.944.414	1.984.414
Ukupna potrošnja	56.425.264	25.483.000	23.863.000	23.583.000

U tabelama programskog budžeta za DOB Općine Centar Sarajevo za period 2018.-2020. godine prikazane su ukupne procjene potrebnih sredstava prema utvrđenim programima uz iskazani procenat učešća pojedinih programa u ukupno planiranim sredstvima.

Pri analizi navedenog, opet treba uzeti u obzir da podaci za 2016. i 2017. godinu obuhvataju pored tekućih i prenijeta neutrošena sredstva, kao i da je raspored sredstava bitno određen njihovim izvorom, odnosno da li se radi o namjenskim ili općim sredstvima.

Također, određeni projekti koji se prvi put javljaju u 2017. godini nisu planirani u narednim godinama zbog nemogućnosti ocjene efekata realizacije i potrebe nastavka istih aktivnosti u narednim godinama.

Cijeneći značaj strateškog usmjerenja kojeg predstavlja usvojena Strategija razvoja, važnost jasno definisanih, mjerljivih, dostižnih i realnih ciljeva posebno u kontekstu planiranja budžeta koji predstavlja osnovni instrument ostvarenja vizije i ciljeva, u programskom dijelu Dokumenta okvirnog budžeta Općine Centar za 2018.-2020. godinu prikazana je i poveznica trenutno definisanih budžetskih programa sa prepoznatim razvojnim oblastima, sektorskim ciljevima, programima i mjerama u Strategiji.

S obzirom na to da su potrebna sredstva po programima za period 2018. – 2020. godine bazirana na općim trenutnim procjenama, nisu prikazani pojedinačni projekti u okviru projekata, a koji će se u konačnim vrijednostima utvrditi prilikom izrade budžeta za konkretne godine, kada će biti prikazana urađena konačna klasifikacija programa i projekata te veza između konkretnih projekata budžeta i projekata u konačnoj Strategiji razvoja, a na osnovu programskog okvira Akcionog plana implementacije strategije koja će biti dopunjena i sa novim projektima (aktivnostima) za period do 2020. godine.

Općina u narednom periodu nije planirala kreditna zaduživanja tako da se u DOB-u ne prikazuju niti se mogu dati procjene javnog duga i njegove implikacije na budžete narednih godina.

Programske tabele pregleda prioriteta budžetske potrošnje sa projekcijama za period 2018.-2020. godine:

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 1: Zastupanje Općine i zaštita imovine Općine pred sudovima i drugim organima (tekući program 1)	63.304	140.000	80.000	80.000	90.000	*** administrativna podrška	-	-	-
% učešća u ukupnim sredstvima	0,24%	0,25%	0,31%	0,34%	0,38%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 2: Opsluživanje rada Općinskog vijeća, parlamentarnih grupa i realizacija izbora (tekući program 2)	993.106	838.000	1.015.000	810.000	880.000	*** administrativna podrška	-	-	-
% učešća u ukupnim sredstvima	3,77%	1,49%	3,98%	3,39%	3,73%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 3: Pomoć boračkoj populaciji (tekući program 3)	600.374	694.000	545.100	550.000	560.000	B. socijalni razvoj	3. Socijalna inkluzija	3.1. uključivanje socijalno osjetljivih osoba	3.1.2. Podrška boračkoj populaciji
						C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	2.9. zaštita prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa	2.9.3. Podrška projektima očuvanja na ratni period 92-95 - uređenje memorijalnih centara, spomenika i muzeja
% učešća u ukupnim sredstvima	2,28%	1,23%	2,14%	2,30%	2,37%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 4: <i>Pružanje pomoći za socijalno najugroženije kategorije građana, porodilje i mjere natalitetne politike (tekući program 4)</i>	845.503	1.225.000	967.540	971.140	1.001.140	B. Socijalni razvoj	2. Unapređenje zdravlja stanovništva	2.1. Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite za sve stanovnike	2.1.4. Poboljšanje zdravstvene brige za teško bolesnu populaciju
								2.4. Kontrola, zbrinjavanje i liječenje od ovisnosti	2.1.5. Obezbjedenje zdravstvene zaštite za lica u stanju socijalne potrebe
									2.4.1. Podrška edukativnim programima u cilju prevencije u oblasti narkomanije, alkoholizma i drugih ovisnosti
							2.5. Podrška natalitetu	2.5.1. Finansijska podrška porodiljama	
							3. Socijalna inkluzija	3.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba	3.1.1. Učešće u obezbjeđenju boljih uslova života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika
								3.5. Unapređenje uslova aktivnog življenja za osobe treće životne dobi	3.5.4. Obezbjedenje uslova za zbrinjavanje starih i bolesnih osoba

							7. Unapređenje bezbjednosti na području opštine Centar	7.3. Prevencija maloljetničke delikvencije	7.3.1. Implementacija Akcionog plana za prevenciju maloljetničke delikvencije Kantona Sarajevo
% učešća u ukupnim sredstvima		3,21%	2,17%	3,80%	4,07%	4,25%			

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 5: Podrška zdravstvenim ustanovama (tekući program 5)	160.000	160.000	50.000	40.000	50.000	B. socijalni razvoj	2. Unapređenje zdravlja stanovništva	2.1. Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite za sve stanovnike	2.1.1. Učešće u obezbjeđenju boljih uslova rada zdravstvenih ustanova i istraživačkih institucija
% učešća u ukupnim sredstvima		0,61%	0,28%	0,20%	0,17%	0,21%			

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 6: Podrška obrazovanju kroz poboljšanje uslova rada i funkcionisanje	762.196	1.002.500	708.000	754.000	733.000	A. lokalni ekonomski razvoj	4. Ruralni razvoj	4.2. Razvoj socijalne infrastrukture ruralnog područja	4.2.1. Podrška organizaciji edukativnih programa za djecu i mlade u ruralnom području

									1.2.5. Stipendiranje nadarenih učenika srednjih škola i studenata
									1.2.6. Opremanje biblioteka
						3. Socijalna inkluzija	3.7. Program rješavanja problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite	3.7.1. Implementacija Akcionog plana BiH za rješavanje problema Roma	
					C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	9.3. Podrška projektima očuvanja uspomene na ratni period - uređenje memorijalnih centara, spomenika i muzeja	9.3.6. Izgradnja spomenika studentima i učenicima - civilnim žrtvama rata i žrtvama nasilja	
% učešća u ukupnim sredstvima		2,89%	1,78%	2,78%	3,16%	3,11%			

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 7: Provođenje javnog interesa u oblasti sporta (tekući program 7)	571.417	496.500	307.000	297.000	297.000	B. socijalni razvoj	5. Razvoj sporta	5.2. Širenje školskog sporta kao integralnog dijela odgojno obrazovnog procesa	5.2.2. Podrška sportskim programima u predškolskim i školskim ustanovama

									5.3. Obezbjedenje održivosti finansiranja sportskih aktivnosti i sportskih objekata	5.3.1. Finansijska podrška iz budžeta sportskim udruženjima i ustanovama
									5.4. Razvoj i održivost JU Centar za sport i rekreaciju	5.4.1. Finansijska podrška aktivnostima JU Centar za sport i rekreaciju
% učešća u ukupnim sredstvima		2,17%	0,88%	1,20%	1,24%	1,26%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 8: Razvoj kulture na području općine Centar (tekući program 8)	550.579	455.850	263.000	273.000	283.000	B. socijalni razvoj	3. Socijalna inkluzija	3.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba	3.1.1. Učešće u obezbjeđenju boljih uslova života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika
							6. Kultura Razvoj kulturnih sadržaja i programa na	6.2. Unapređenje kulturnog proizvoda	6.2.1. Podrška unapređenju kulturnih manifestacija i rada institucija

							području Općine		6.2.2. Afirmisanje umjetničkih ostvarenja i podrška autorima- umjetnicima (izdavaštvo, likovna umjetnost, arhitekti i sl).
								6.3. Razvoj i održivost JU Centar za kulturu	6.3.2. Finansijska podrška aktivnostima JU Centar za kulturu
								6.4. Unapređenje saradnje sa vjerskim zajednicama	6.4.1. Podrška vjerskim zajednicama i institucijama
% učešća u ukupnim sredstvima		2,09%	0,81%	1,03%	1,14%	1,20%			

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 9: Uspostavljanje partnerstva i pomoć za razvoj NVO-a (tekući program 9)	608.079	487.100	155.000	155.000	155.000	B. socijalni razvoj	8. Razvoj saradnje sa nevladinim sektorom	8.1. Uspostavljanje partnerstava sa nevladinim sektorom u oblastima socijalnih pitanja, zdravlja, obrazovanja, kulture, zaštite životne sredine, ekologije, razvoja lokalne zajednice, promocije demokratskih principa, jednakosti i zaštite ljudskih prava i prava manjina	8.1.1. Izgradnja partnerstva sa nevladinim organizacijama i finansiranje projekata koji su u funkciji realizacije strateških ciljeva općine Centar
% učešća u ukupnim sredstvima		2,31%	0,86%	0,61%	0,65%	0,66%			

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 10: <i>Kontinuirana briga o mladim (tekući program 10)</i>	312.665	361.314	240.000	240.000	240.000	A. Lokalni ekonomski razvoj	1. Privlačenje investicija	1.1. Unapređenje poslovnog ambijenta	1.1.2. Jačanje povoljnog finansijskog ambijenta za male i srednje preduzetnike i obrte
						B. socijalni razvoj	3. Socijalna inkluzija	3.8. Održavanje stambenog fonda	3.8.1. Rješavanje stambenih potreba građana
							4. Unapređenje socijalnog položaja mladih	4.1. Jačanje institucionalnog okvira za učestvovanje mladih u životu lokalne zajednice pružanjem jednakih prilika za sve	4.1.4. Unapređenje kapaciteta postojećih organizacija za mlade u skladu sa Rezolucijom o mladima BIH
									4.1.8. Razvoj i održivost Centra za mlade na Gorici
4.2. Razvoj podsticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih	4.2.1. Podrška formalnom obrazovanju mladih								
% učešća u ukupnim sredstvima	1,19%	0,64%	0,94%	1,01%	1,02%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 11: <i>Osiguranje alternativnog smještaja licima koja nisu u mogućnosti ostvariti povratak u prijeratna mjesta stanovanja (tekući program 11)</i>	4.800	5.000	5.000	5.000	5.000	B. socijalni razvoj	3. Socijalna inkluzija	3.3. Razvoj institucionalnih i vaninstitucionalnih oblika socijalne zaštite	3.3.3. Pomoć za privremeni smještaj socijalno ugroženih porodica sa prebivalištem na području općine Centar
% učešća u ukupnim sredstvima	0,02%	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 12: <i>Rješavanje stambenih potreba građana putem održavanja stambenog fonda (tekući program 12)</i>	31.625	309.243	158.000	208.000	208.000	B. socijalni razvoj	3. Socijalna inkluzija	3.8. Održavanje stambenog fonda	3.8.1. Rješavanje stambenih potreba građana
						C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	2.2. Unapređenje energetske efikasnosti na području općine Centar	2.2.1. Planiranje povećanja energetske efikasnosti na području općine Centar
								2.13. Razvoj i unaprijeđenje saobraćajne Infrastrukture	2.13.1. Održavanje mreže postojećih, izgradnja novih saobraćajnica i uređenje prateće saobraćajne infrastrukture (imenovanje i numeracija ulica i objekata,)
% učešća u ukupnim sredstvima	0,12%	0,55%	0,62%	0,87%	0,88%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 13: Inspekcijski nadzor, rušenje i uklanjanje bespravno izgrađenih objekata (tekući program 13)	2.821	205.000	30.000	30.000	50.000	C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	1. Pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja Općine	1.4. Spriječavanje bespravne izgradnje	1.4.1. Suzbijanje bespravne izgradnje na području opštine Centar
<i>% učešća u ukupnim sredstvima</i>	0,01%	0,36%	0,12%	0,13%	0,21%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 14: Održavanje ulica u zimskom periodu (tekući program 14)	710.496	1.017.708	980.000	950.000	950.000	C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	2.13. Razvoj i unaprijeđenje saobraćajne Infrastrukture	2.13.1. Održavanje mreže postojećih, izgradnja novih saobraćajnica i uređenje prateće saobraćajne infrastrukture
<i>% učešća u ukupnim sredstvima</i>	2,69%	1,80%	3,85%	3,98%	4,03%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 15: Program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na području općine Centar Sarajevo (tekući program 15)	629.143	6.055.915	1.757.500	1.767.500	1.767.500	B. socijalni razvoj	7. Unapređenje bezbjednosti na području opštine Centar	7.1. Obezbjedenje javnog reda i mira	7.1.1. Podrška edukaciji o sistemu javne bezbjednosti, prevenciji i načinima na koje građani mogu doprinijeti poboljšanju stanja
									7.1.2. Podrška organima javne bezbjednosti u nabavci tehničkih pomagala i opreme
								7.2. Program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća	7.2.1. Podrška radu struktura civilne zaštite
									7.2.2. Jačanje službi za zaštitu i spašavanje i poticanje preventivnih mjera zaštite i spašavanja
2.7. Upravljanje, zaštita i korištenje šumskih eko sistema	2.7.2. Podrška programima izgradnje šumskih protupožarnih puteva, uređenja planinarskih staza i odmorišta								
% učešća u ukupnim sredstvima	2,39%	10,73%	6,90%	7,41%	7,49%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 16: Uređenje i održavanje manjih lokalnih komunalnih objekata (tekući program 16)	19.375	23.500	23.500	23.500	23.500	C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	2.3. Poboljšanje vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim vodama i oborinskim vodama i uređenje vodotokova	2.3.1. Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže na području općine Centar u skladu sa projektom "Čista Miljacka"
% učešća u ukupnim sredstvima	0,07%	0,04%	0,09%	0,10%	0,10%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 17: Informisanje javnosti i uposlenika (tekući program 17)	126.269	152.900	153.500	154.000	154.000	*** administrativna podrška	-	-	-
						*** razvoj e-uprave i informacionih sistema Općine			
% učešća u ukupnim sredstvima	0,48%	0,27%	0,60%	0,65%	0,65%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 18: Menadžment ljudskih potencijala - povećanje efikasnosti rada uposlenika (tekući program 18)	20.258	49.680	37.000	35.000	35.000	*** administrativna podrška	-	-	-
% učešća u ukupnim sredstvima	0,08%	0,09%	0,15%	0,15%	0,15%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 19: Podrška radu lokalne samouprave (tekući program 19)	12.844	45.000	40.000	40.000	45.000	B. socijalni razvoj	9. Razvoj lokalne i mjesne samouprave	9.1. Implementacija Zakona o lokalnoj samoupravi FBiH	9.1.2. Finansiranje projekata u mjesnim zajednicama
						C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	2.6. zaštita i uređenje okoline	2.6.1.4. planska dodjela sadnica stabala i cvijeća građanima za uređenje privatnih bašti, avlija i balkona
% učešća u ukupnim sredstvima	0,05%	0,08%	0,16%	0,17%	0,19%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br.20: Administrativna podrška (tekući program 20)	10.557.025	11.594.452	10.670.860	10.656.860	10.685.860	*** administrativna podrška	-	-	-
% učešća u ukupnim sredstvima	40,03%	20,55%	41,87%	44,66%	45,31%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 21: Očuvanje uspomene na šehide i poginule borce (kapitalni program 1)	10.000	16.052	10.000	10.000	10.000	C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	2.9. Zaštita prirodnog i kulturno- historijskog naslijeđa	2.9.3. Podrška projektima očuvanja uspomene na ratni period 92-.95.- uređenje memorijalnih centara, spomenika i muzeja
<i>% učešća u ukupnim sredstvima</i>	0,04%	0,03%	0,04%	0,04%	0,04%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 22: Pomoć održivom povratku (kapitalni program 2)	181.500	180.000	47.000	37.000	37.000	B. socijalni razvoj	3. Socijalna inkluzija	3.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba	3.1.1. Učešće u obezbjeđenju boljih uslova života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika
<i>% učešća u ukupnim sredstvima</i>	0,69%	0,32%	0,18%	0,16%	0,16%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 23: Obnova i uređenje obrazovnih institucija (kapitalni program 3)	23.736	3.915.319	700.000	100.000	0	B. socijalni razvoj	1. Obrazovanje Razvoj ljudskih potencijala	1.1. Razvoj fizičke infrastrukture u obrazovnim institucijama	1.1.1. Podrška izgradnji, uređenju i opremanju prostora u predškolskim i školskim ustanovama
% učešća u ukupnim sredstvima	0,09%	6,94%	2,75%	0,42%	0,00%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 24: Obnova i uređenje kulturnih i vjerskih objekata (kapitalni program 4)	115.000	120.000	80.000	50.000	50.000	B. socijalni razvoj	6. Kultura Razvoj kulturnih sadržaja i programa na području Općine	6.4. Unapređenje saradnje sa vjerskim zajednicama	6.4.1. Podrška vjerskim zajednicama i institucijama
% učešća u ukupnim sredstvima	0,44%	0,21%	0,31%	0,21%	0,21%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 25: Upravljanje i raspolaganje gradskim zemljištem (kapitalni program 5)	994.100	2.344.845	840.000	660.000	805.000	C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	1. Pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja Općine	1.3. Prenos zemljišta za realizaciju planova	1.3.1. Nabavka i uređenje zemljišta u svrhu privođenja krajnjoj namjeni
% učešća u ukupnim sredstvima	3,77%	4,16%	3,30%	2,77%	3,41%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 26: <i>Plansko uređenje prostora općine Centar (kapitalni program 6)</i>	52.000	318.000	70.000	50.000	80.000	C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	1. Pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja Općine	1.1. Izrada prostorno - planske dokumentacije (RP i UP)	1.1.3. Prijedlog izrade novih provedbenih planova i urbanističkih projekata
								1.2. Unapređenje ambijetalnih vrijednosti općine Centar	1.2.1. Unapređenje ambijetalnih vrijednosti (veza A.1.1.2.)
% učešća u ukupnim sredstvima									
	0,20%	0,56%	0,27%	0,21%	0,34%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 27: <i>Zaštita i uređenje okoline (kapitalni program 7)</i>	559.437	4.055.697	1.515.000	1.012.000	1.150.000	B. socijalni razvoj	1. Obrazovanje Razvoj ljudskih potencijala	1.1. Razvoj fizičke infrastrukture u obrazovnim institucijama	1.1.2. Uređenje dvorišta u predškolskim i školskim ustanovama
							5. Razvoj sporta	5.1. Povećanje broja građana koji se redovno bave rekreativnim ili takmičarskim sportskim aktivnostima	5.1.2. Ulaganja u sportsku infrastrukturu/ravnomjerno po MZ opštine Centar

							6. Razvoj kulturnih sadržaja i programa na području Općine	6.2. Unapređenje kulturnog proizvoda	6.2.3. Podrška projektima unapređenja kulturne infrastrukture
						C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	2.2. Unapređenja energetske efikasnosti na području općine Centar	2.2.1. Planiranje povećanja energetske efikasnosti na području općine Centar
								2.3. Poboljšanje vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim vodama i oborinskim vodama i uređenje vodotokova	2.3.1. Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže na području općine Centar u skladu sa projektom "Čista Miljacka"
								2.5. Korištenje, zaštita i upravljanje zemljištem	2.5.2. Monitoring zagađenja tla
								2.6. Zaštita i uređenje okoline	2.6.1. Podrška izgradnji i uređenju javnih i privatnih površina na području općine Centar
									2.6.3. Podrška projektima razvoja urbane poljoprivrede
								2.12. Biodiverzitet i komunalna zoohigijena	2.12.5. Podrška zoo vrtu Pionirska dolina
% učešća u ukupnim sredstvima	2,12%	7,19%	5,95%	4,24%	4,88%				

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 28: <i>Izgradnja i investiciono-tehničko održavanje komunalne infrastrukture na području općine Centar (kapitalni program 8)</i>	5.640.453	13.610.734	3.155.000	2.865.000	2.255.000	C. zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	2. zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	2.2. Unapređenja energetske efikasnosti na području općine Centar	2.2.2. Unapređenje energetske infrastrukture
								2.3. Poboljšanje vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim vodama i oborinskim vodama i uređenje vodotokova	2.3.1. Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže na području općine Centar u skladu sa projektom "Čista Miljacka"
								2.5. Korištenje, zaštita i upravljanje zemljištem	2.5.1. Sanacija klizišta na području općine Centar
								2.8. Unapređenje stanja upravljanja otpadom na području općine Centar / prema Planu upravljanja otpadom	2.8.1. Unapređenje sistema za prikupljanje i odvoz otpada
								2.12. Biodiverzitet i komunalna zoohigijena	2.12.1. Zbrinjavanje i zaštita napuštenih životinja

										2.13. Razvoj i unaprijeđenje saobraćajne Infrastrukture	2.13.1. Održavanje mreže postojećih, izgradnja novih saobraćajnica i uređenje prateće saobraćajne infrastrukture
											2.13.3. Razvoj sistema pješačkih staza, šetnica, stepeništa i trgova
% učešća u ukupnim sredstvima		21,39%	24,12%	12,38%	12,01%	9,56%					

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.					
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera		
Program br. 29: Program privrednog razvoja (kapitalni program 9)	480.609	1.664.374	232.000	384.000	368.000	A. Lokalni ekonomski razvoj	1. Privlačenje investicija	1.1. Unapređenje poslovnog ambijenta	1.1.1.	Razvoj poslovne infrastrukture	
									1.1.2.	Jačanje povoljnog finansijskog ambijenta za male i srednje preduzetnike i obrte	
									1.1.3.	Optimizacija procedura kod registrovanja biznisa i procedura u implementaciji investicionih projekata	

								4.3.	Razvoj ruralnog i planinskog turizma	4.3.1.	Razvoj turističke ponude ruralnog i planinskog područja općine
						B. socijalni razvoj	3. Socijalna inkluzija	3.5.	Unapređenje uslova aktivnog življenja za osobe treće dobi	3.5.1.	Obezbjedenje uslova za sastajanja i druženja u prostorijama mjesnih zajednica i Centru za zdravo starenje
								3.6.	Poboljšanje položaja žena	3.6.1.	Podrška programima i projektima zapošljavanja žena
% učešća u ukupnim sredstvima		1,82%	2,95%	0,91%	1,61%	1,56%					

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 30: Tehnička podrška radu Policije (kapitalni program 10)	0	74.000	0	10.000	10.000	B. socijalni razvoj	7. Unapređenje bezbjednosti na području opštine Centar	7.1. Obezbjedenje javnog reda i mira	7.1.2. Podrška organima javne bezbjednosti u nabavci tehničkih pomagala i opreme
% učešća u ukupnim sredstvima		0,00%	0,13%	0,00%	0,04%	0,04%			

BUDŽETSKI PROGRAM	Ostvareno	Plan	Procjena			veza sa strateškim dokumentom Strategija razvoja općine Centar 2016.-2022.			
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	razvojna oblast	sektorski cilj	program	mjera
Program br. 31: Nabavka stalnih sredstava (kapitalni program 11)	732.981	4.515.019	618.000	615.000	575.000	A. lokalno ekonomski razvoj	1. Privlačenje investicija	1.5. Postinvesticiona podrška	1.5.1. Stimulisanje reinvestiranja

						B. socijalni razvoj	2. Unapređenje zdravlja stanovništva	2.1. Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite za sve stanovnike	2.1.1. Učešće u obezbjeđivanju boljih uslova rada zdravstvenih ustanova i istraživačkih institucija
							5. Razvoj sporta	5.4. Razvoj i održivost JU Centar za sport i rekreaciju	5.4.3. Dodatna ulaganja u modernizaciju FIS-a, na osnovu prethodne Studije feasibility
							6. Razvoj kulturnih sadržaja i programa na području općine	6.3. Razvoj i održivost JU Centar za kulturu	6.3.1. Ispitivanje mogućnosti za realokaciju JU Centar za kulturu
							7. Unapređenje bezbjednosti na području opštine Centar	7.2. Program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća -	7.2.1. Podrška radu struktura civilne zaštite
						*** razvoj IT sistema i upravljanje informacionim sistemom Općine			
% učešća u ukupnim sredstvima	2,78%	8,00%	2,43%	2,58%	2,44%				

Planirana tekuća rezerva	0	292.500	30.000	30.000	30.000
		0,52%	0,12%	0,13%	0,13%

OPĆINSKI NAČELNIK

Prof. dr. Nedžad Ajnadžić

Broj: 11-14-2379/17

Datum: 05.06.2017.